

EEN WOORD VAN DE VOORZITTER

De naaste toekomst houdt ons bezig.

Wat is het werkterrein van LIRA en wat willen we met betrekking tot dat werkterrein aan auteurs voor diensten aanbieden? In een proces van zeg zo'n half jaar willen bestuur en directie van LIRA vanwege de vele veranderingen het werkterrein van LIRA opnieuw in kaart brengen en besluiten of uitbreiding van de dienstverlening gewenst is.

Voor zo'n onderzoek is er volop aanleiding. Werken van schrijvers en vertalers worden op steeds nieuwe manieren aan de man gebracht. Als onderhandelaar met de Publieke Omroep voor scenarioschrijvers telde ik recent al meer dan tien manieren (exploitatievormen) waarop tv-programma's naar de kijker worden gebracht. In de naaste toekomst zal dat aantal toenemen. Welke auteur kan die distributie van zijn werk nog bijhouden?

Als voorzitter van LIRA pratend met de Vereniging van Letterkundigen passeerden in één enkele zitting luisterboeken, downloads van luisterboeken, e-books en vele vormen van legale en illegale webpublicaties de revue. In al deze gevallen is de vraag: heeft LIRA als collectieve beheersorganisatie daarin een rol te vervullen ten behoeve van primair de belangen van de auteur, secundair wellicht ook voor het gemak van de gebruiker?

Het ligt in de lijn der verwachting dat LIRA haar werkterrein uit zal breiden van literaire werken tot tekst in het algemeen, daarmee ook educatieve en wetenschappelijke auteurs omvattend. Ook in de sector beeld is het nodige gaande, nu daar veel clubs op het punt staan zich te verenigen in een nieuw geheel, Pictorights geheten. LIRA zelf is sinds enige tijd in gesprek met de Stichting Nieuwswaarde, ook een tekst-organisatie, maar dan van journalistieke huize. Recent is er ook vanuit het niet zo verre buitenland belangstelling getoond voor overleg met LIRA over vormen van samenwerking op tekstgebied.

De uitkomst van die gesprekken valt niet te voorspellen, maar tegen het eind van 2007 willen we weten hoe groot LIRA's wellicht verruimde werkterrein is en welke nieuwe diensten we aan auteurs aan kunnen bieden. Concreter: welke andere rechten dan de bestaande zouden door LIRA beheerd dienen te worden? En kan dat gebeuren tegen aanvaardbare kosten?

Het uitgangspunt daarbij blijft hetzelfde: LIRA beheert op collectieve wijze auteursrechten van schrijvers en vertalers die door hen individueel niet, of slechts met de grootst denkbare moeite, te gelde kunnen worden gemaakt.

Kees Holierhoek

INHOUD

- EEN WOORD VAN DE VOORZITTER
- LIRA'S JAARVERGADERING 2007
- LIRA'S WEBWINKEL
- LIRA'S TONEEL-PILOT
- OUDEDAGSVOORZIENING
- MEDEDELINGEN VAN HET LIRA-BESTUUR
- HOE KOM IK AAN HULP EN ADVIES?
- LIRA FONDS: NIEUW BELEID
- LIRA FONDS: NIEUWE AANVRAGEN
- LIRA SCENARIOPRIJS 2007
- JURYRAPPORT LIRA SCENARIOPRIJS
- VERTALERSVAKSCHOOL
- GOUDEN STROP 2007
- AGENDA
- BERICHTEN EN ADVIEZEN VAN HET BUREAU
- GEZOCHT: AUTEURS EN HUN ERVEN
- OVER 'GEZOCHT'
- BESTUUR EN BUREAU VAN DE STICHTING LIRA
- COLOFON

LIRA'S JAARVERGADERING 2007

Op zaterdag 2 juni werd in Sociëteit De Industriële Groote Club te Amsterdam LIRA's jaarvergadering voor aangeslotenen gehouden. Voorafgaand hieraan vonden in hetzelfde gebouw aan de Dam ook de jaarvergaderingen plaats van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers en haar afdelingen, de Vereniging van Letterkundigen, het Netwerk Scenarioschrijvers en de FreelancersAssociatie. Het geheel werd besloten met een borrel en buffet, en net als vorig jaar, toen de bijeenkomst ter gelegenheid van LIRA's twintigjarig bestaan een feestelijk karakter had, bleek deze opzet een bemoedigend aantal aangeslotenen te trekken.

In zijn opening memoreerde voorzitter Kees Holierhoek onder meer dat de Stichting LIRA in de persoon van directeur André Beemsterboer was herkozen in het bestuur van de internationale koepel van collectieve beheersorganisaties CISAC, waarna hij beknopt enkele onderwerpen toelichtte:

Het nieuwe softwaresysteem dat Cedar in 2006 in gebruik heeft genomen, MAX genaamd, zal tot stroomlijning van bepaalde procedures leiden. Zo zullen aangeslotenen minder post van LIRA krijgen en zal een zogeheten bagatellenregeling worden ingevoerd: al te kleine bedragen worden voortaan niet meer jaarlijks uitgekeerd maar een aantal jaren opgespaard, bijvoorbeeld tot een bedrag van €5,- is bereikt.

In samenwerking met Studio Dumbar heeft LIRA een nieuwe huisstijl ontwikkeld. Het jaarverslag 2006 is een van de eerste stukken in vernieuwde stijl.

LIRA streeft naar nauwere samenwerking tussen de organisaties op het terrein van de 'geschreven tekst'. Daartoe hebben LIRA en de Stichting Nieuws waarde onlangs besloten assessoren uit te wisselen. Namens Nieuws waarde woont Maria Genova de vergaderingen van het LIRA-bestuur bij, namens LIRA doet Tijs van den Boomen dit bij het Nieuws waarde-bestuur.

De aanspraak op leengeld uit een aantal 'oude jaren' – de jaren tot en met 2001 – is met ingang van 1 januari 2007 komen te vervallen. Vanwege aanloopproblemen die bijna onvermijdelijk verbonden zijn met een zo grote verdeling als de leenrechtrepertitie gebleken is, heeft LIRA een aantal jaren grote coulance betracht bij het toepassen van het reglement. Reglementair staakt LIRA namelijk na 5 jaar het intensieve speurwerk waarmee ze haar 'brengrplicht' vervult, waarna de gelden waarvoor geen rechthebbende is gevonden, volgens een afgesproken schema alsnog jaarlijks aan de repartitie worden toegevoegd. (Eenzelfde regime geldt bij de kabelgelden.) Het door de overheid ingestelde College van Toezicht waar LIRA's verdeling van het leengeld onder ressorteert (voluit: het College van Toezicht op de collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten, onder voorzitterschap van Hans Dijkstal) wil naar een verjaringstermijn van 3 jaar.

Met de betalers van het leengeld – de openbare bibliotheken – vindt een discussie plaats over de verlengingen. LIRA is van mening dat deze als nieuwe uitleningen moeten worden beschouwd waarvoor een nieuwe vergoeding aan de auteur verschuldigd is, de bibliotheken vinden van niet.

Ook is een gevecht met de kabelexploitanten gaande. Als gevolg van de digitalisering wordt het aantal kana-

len belangrijk verhoogd (tot wel 120) en daarmee het aantal doorgegeven programma's. De prijs die de exploitanten willen betalen en de vergoeding die LIRA vraagt, liggen nog ver uit elkaar, maar – zoals wel vaker – is een akkoord niet uitgesloten.

Daarnaast wordt met de Publieke Omroep gestreden over de contractvoorwaarden voor scenarioschrijvers. De oude scenario-raamovereenkomst (SRO) is per 1 juli 2006 beëindigd. Kort gezegd wil de Publieke Omroep voor veel meer exploitatievormen minder betalen. Zo wordt bijvoorbeeld verlangd dat werk van scenaristen zonder verdere vergoeding ook voor themakanalen of online toepassingen mag worden gebruikt. De onderhandelingen hierover zullen de komende tijd worden vervolgd. In de onderhandelingsdelegatie is LIRA naast het Netwerk Scenarioschrijvers vertegenwoordigd door de voorzitter en de directeur, speciaal met het oog op het collectieve beheer van rechten.

Inspeland op de voortgaande digitalisering ontwikkelt LIRA een webwinkel, die in een eerste fase toneelschrijvers in staat zal stellen zelf hun teksten te verkopen en voorts informatie over het theater in Nederland zal bieden. Later zal de webwinkel mogelijk ook dichters gaan bedienen en andere groepen van schrijvers en vertalers. In het vervolg van dit Bulletin vindt u

de voordracht over de webwinkel waarmee LIRA's account manager Schelte van Ruiten de jaarvergadering besloot.

Naar aanleiding van LIRA's jaarverslag worden nog enkele aanvullende opmerkingen gemaakt:

Nederland 'ontleest' en 'ontleent'. Dit heeft een structurele daling van de leengelden tot gevolg die voor een deel nog opgevangen kan worden door oude, ondanks zoektochten onverdeeld gebleven gelden en door nieuwe inkomsten voor schrijvers en vertalers uit andere soorten uitgeleende werken, zoals audio-, video- en multimediatproducten. Maar uiteindelijk valt een teruggang in leengelden te voorzien.

In het Belgisch leenrecht zit nog altijd

weinig schot. Weliswaar is bij wet eindelijk een stelsel ingericht, maar de vorm die dit heeft gekregen, is zeer onbevredigend en de vergoeding die Nederlandse auteurs ervan te verwachten hebben, blijft ver achter bij wat billijk moet worden geacht.

LIRA's totale reservoir aan onverdeelde gelden blijft spijtig genoeg onverminderd hoog, ook al kon in 2006 meer dan drie miljoen euro oud leengeld aan Engelstalige rechthebbers worden uitgekeerd. Hier staat tegenover dat LIRA het afgelopen jaar geen Thuis kopie-gelden heeft kunnen uitkeren. Directeur André Beemsterboer licht toe dat dit geld wel is geïnd, maar dat de uitkering ervan vertraging ondervindt

omdat deze gelden eerst tussen LIRA en Vevam moeten worden verdeeld. Deze verdeling zal in 2007 plaatsvinden.

Bij de verkiezing van bestuursleden wordt penningmeester Rien Verhoef herbenoemd namens de aangesloten en wordt op voordracht van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers Tsead Bruinja benoemd als opvolger van Nelleke van Maaren, die na 17 jaar als bestuurslid aftreedt. De voorzitter bedankt haar voor haar enorme inzet en betrokkenheid. Niet onvermeld mag blijven dat Nelleke van Maaren eerder in de jaarvergadering van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers tot erelid van die vereniging werd benoemd.
RV

LIRA'S WEBWINKEL

Dit is de tekst die LIRA's account manager Schelte van Ruiten aan het slot van LIRA's jaarvergadering uitsprak ter introductie van het plan om een webwinkel te beginnen.

De wereld verandert.
En snel ook.

Er wordt geschat dat eind 2007 1 miljard mensen vanuit hun huis via breedband aangesloten zijn op het internet.

1 miljard maar?
Ja. Ongeveer 1/6^e van de wereldbevolking.

Maar deze groep vertegenwoordigt wel bijna 90% van het wereldinkomen.

Een andere voorspelling zegt dat in 2008 3 miljard mensen een mobiele telefoon zullen hebben. De helft van de wereldbevolking.

Ter illustratie.
Ongeveer 4 miljard mensen op deze aarde bezitten een tandenborstel.

Deze mobiele telefoon wordt niet alleen gebruikt om te bellen, maar is tegelijkertijd een hoogwaardige foto- en videocamera. Er kan mee gesurft worden op het internet. Muziek. Foto's. Teksten. Filmpjes downloaden. Wapen. Beeldtelefoneren. En ik weet niet wat allemaal nog meer.

Leve de vooruitgang.

'De democratisering van informatie' is de gevleugelde spreuk van deze eeuw.

Wat niet alleen betekent dat er veel meer informatie voor veel meer mensen toegankelijk is.

Veel belangrijker voor u als schrijvers is dat de mogelijkheden tot verspreiding veel groter zijn geworden. De kanalen waarlangs je kan publiceren, zijn niet meer exclusief, maar toegankelijk voor iedereen.

Hiermee is de relatie tussen maker/ uitgever en hun publiek ingrijpend veranderd.

Dit kun je goed zien in de muziekindustrie.

Waar je vroeger als bandje gecontracteerd moest worden voor een platencontract en het heel wat voeten in de aarde had voordat je cd in de winkel lag, is er nu een bandje als The Arctic Monkeys. Geen platenlabel, maar begonnen met een profiel pagina op MySpace, waar ze hun muziek gratis ter download aanboden. De buzz ging heel snel. In no time legio fans en nu een band van wereldformaat.

Zo ook bij schrijvers. Als ik als jong auteur wil gaan publiceren, hoef ik niet meer mijn manuscript te posten richting Keizers- of Prinsengracht en maar hopen op een

positief antwoord. Ik kan ook zelf publiceren op het internet. Of bijvoorbeeld on-demand uitgeven via Lulu.com. Het boek gaat dan pas gedrukt worden als iemand het bestelt. Of ik kan op mijn eigen site mijn boek laten downloaden. Of het uitgeven als eBook.

Het grote nadeel is dat goede bedoelingen en stiekeme hoop over een schrijverschap die vroeger niet verder kwamen dan een stoffige bureaula en masse het internet verstoppen en dat door de lading rotzooi de schifting van wat ECHT goed is, niet meer te maken valt. Het uitgeven van wat publicatiewaardig is, wordt niet meer voor ons gedaan.

Daarnaast is de controle weg. De jeugd van tegenwoordig betaalt WEL voor een ringtone, maar vindt het vanzelfsprekend een cd gratis te downloaden. De copy-paste-generatie wordt ze wel genoemd. Eclectisch en schaamteloos overall kopiëren. Gebruiken en hergebruiken. Wikipedia in plaats van Winkler Prins.

Door deze verschuiving van rollen is ook de macht verplaatst. De traditionele uitgever worden gepasseerd en meer en meer macht komt te liggen bij de platforms die verspreiden. Google heerst over de toegang tot informatie. YouTube of MySpace bepaalt wie wat ziet.

Wat betekent dit allemaal voor LIRA? Veel.

Wat wij doen is eindig. Je zou scenario's kunnen bedenken waar in er over tien jaar voor een LIRA in de huidige vorm geen plaats meer is.

Waarom? Omdat het model is veranderd.

Vroeger, ten tijde van het massamediale model, was de wereld overzichtelijk.

Eén zender naar een groot aantal ontvangers. *One-to-many* heet dat in jargon.

Nederland 1, 2 en 3 bereikten via de

kabel heel Nederland. Als je een tekst wilde lezen, moest je naar een bibliotheek.

LIRA regelt collectief de rechten voor een grote groep schrijvers. Dus we hoefden alleen maar naar die ene zender te gaan om voor alle schrijvers van Nederland alles te regelen.

Tegenwoordig is het massamedia-model losgelaten. Niet langer *one-to-many*, maar *many-to-many*. Een Nederlandse dramaserie is niet meer alleen te bekijken op de zondagavond op Nederland 3, maar is nog maandenlang opvraagbaar via Uitzendinggemist.nl. Of via tvopje.nl. De dvd van de serie is misschien te koop op bol.com, maar een kopie van de dvd is te downloaden via Tribler of Kazaa. Ik kan als fan sommige scènes zo leuk vinden dat ik ze eruit knip en op YouTube zet. Of ik maak een nieuwsgroep over de serie aan en daar ontmoet ik andere fans en

wisselen we onderling bestanden uit. Ik kan afleveringen bekijken op mijn mobiel. Of downloaden naar mijn iPod.

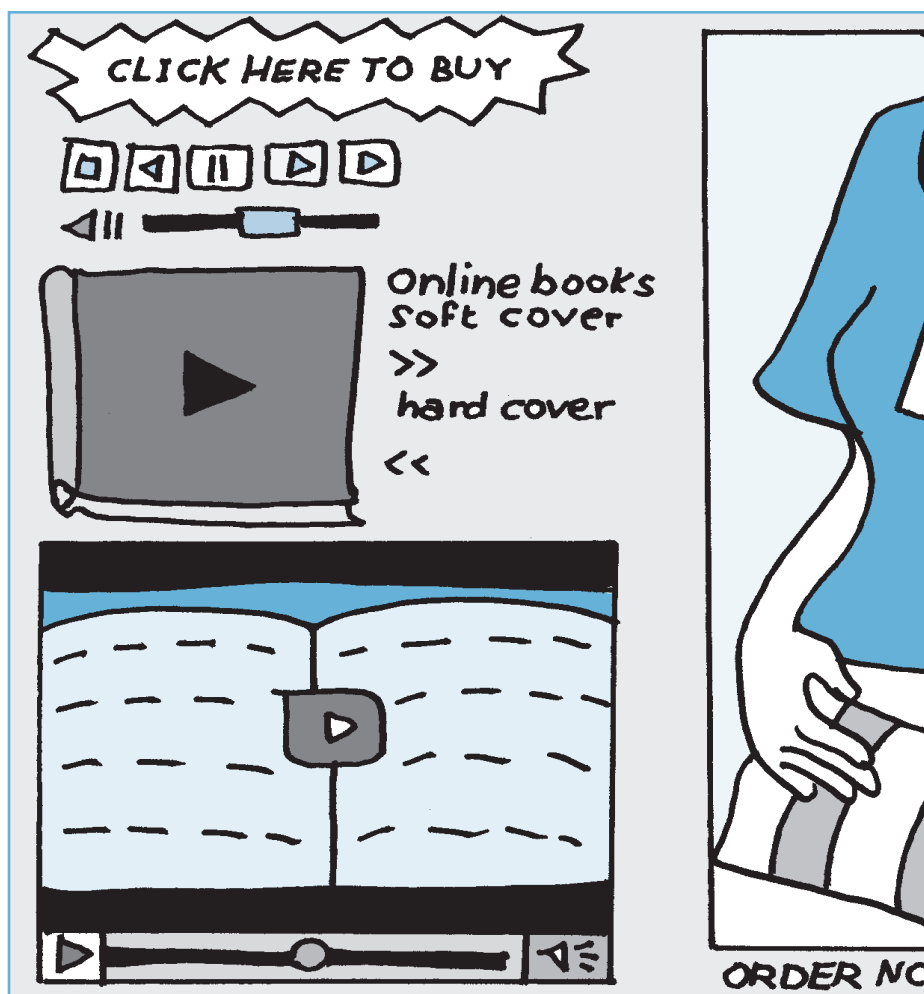
Nu kan je als auteursrechtorganisatie achter al die nieuwe verspreiders aan blijven hollen en controle proberen te houden over wat er met de werken van onze schrijvers gebeurt. Dat doen we ook. Daar waar inbreuk gepleegd wordt, treden we hard op en daar waar zich nieuwe professionele verspreiders aandienen, sluiten we contracten.

Maar we moeten ook bedenken hoe we onze taak in de toekomst zien. Hoe kunnen we op deze ontwikkelingen inspelen?

Heel concreet:

LIRA opent nog dit jaar een webwinkel voor toneelteksten.

Een platform dat toneelschrijvers in staat stelt om teksten te verkopen.
SVR

ASPECTEN VAN DE PILOT TONEELTEKSTEN

Toneelteksten aanbieden via een webwinkel confronteert alle betrokkenen met vragen. En dat is ook precies de bedoeling van deze pilot. Ik noem er slechts een beperkt aantal.

GAAN WE SELECTEREN OF NIET?

Voor organisaties als LIRA is het onmogelijk zelf te gaan selecteren. Je kunt als LIRA geen kwalitatief onderscheid maken tussen de ene aangeslotene en de ander. Het probleem deed zich ook voor bij het LIRA Fonds: welk project wordt financieel ondersteund en welk project niet? Daar is het probleem opgelost door de instelling van een uit buitenstaanders bestaande adviescommissie.

De gedachte werd naar voren gebracht dat dit bij de webwinkel misschien anders zou kunnen. Namelijk op de manier waarop de Vereniging van Letterkundigen auteurs toelaat als lid

van de vereniging. Het voorstel is: we laten auteurs op de website toe indien zij minstens één professionele opvoering achter de rug hebben. We zullen zien of zoiets werkt.

WAT LAAT DE WEBWINKEL ZIEN?

De geïnteresseerde bezoeker van de webwinkel zal je moeten helpen zich een beeld te vormen van wat er te koop is. Hoe doe je dat? We denken dat er een tekstfragment getoond zou moeten worden, in elk geval ook een samenvatting van het geheel met de voor de toneelpraktijk zo belangrijke informatie over het aantal rollen.

HOE GAAN WE NAKOMING VAN DE REGELS HANDHAVEN?

Daar moeten we nog eens goed over nadenken. Licentieverstrekking is één kant van de zaak, handhaving is een andere. Er zijn landen waar een heel apparaat de toneelopvoeringen in de gaten houdt. In België doet LIRA's zusterorganisatie Sabam dat via agenten. Als je die traditie en dat apparaat niet hebt, zul je andere middelen moeten verzinnen om illegale opvoeringen tegen te gaan. Want dat is de keerzijde van de licentieverstrekking: illegale voorstellingen tegengaan.

WAT GAAN WE NA DE PILOT TONEELTEKSTEN DOEN?

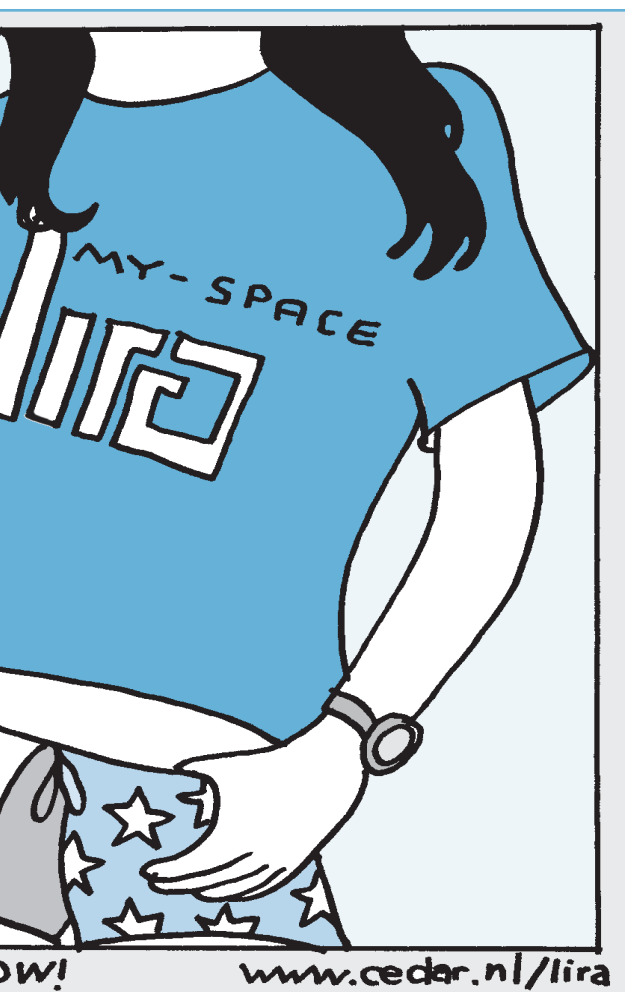
Tijdens de jaarvergadering kreeg de zaal de gelegenheid ideeën naar voren te brengen in antwoord op de vraag op welke op andere terreinen zo'n zelfde opzet zou kunnen werken. Geopperd werd om scenario's voor audiovisuele werken via de webwinkel aan te bieden, waarbij gesuggereerd werd te denken aan de bekende publicaties van het Nederlands Scenario en misschien wel een vorm van samenwerking op te zetten. Ook poëzie zou heel geschikt kunnen zijn voor het mechanisme van de webwinkel. Wel zou daarbij altijd nagegaan moeten worden of ook voor de uitgever in die verkoop geen rol zou zijn weggelegd. Als het gaat om het vinden van welkome partners, zouden poëzie-uitgevers wellicht de eerst-aangewezen partners zijn. Genoemd werden ook schoolmusicals, toneelvertalingen en korte verhalen. Kortom: terwijl de pilot toneelteksten nog niet eens is gestart, bleken er al volop ideeën ten aanzien van andere genres te bestaan. KH

GAAN WE GELD VRAGEN EN ZO JA, WAARVOOR?

In ieder geval gaan we geld vragen voor het mogen opvoeren van het stuk. Technisch: voor de opvoeringslicentie. Over de hoogte van het bedrag en in hoeverre we dat bedrag gaan differentiëren naar grootte van de zaal (dus potentieel aantal bezoekers) en/of de duur van de voorstelling gaan we graag het gesprek aan met partners in het project en belanghebbende derden, maar uiteindelijk zal LIRA dat bedrag vast moeten stellen aan de hand van de investeringen en lopende kosten.

WERKEN WE IN HET WEBWINKEL-PROJECT SAMEN MET PARTNERS?

Ja. We hebben een aantal partners op het oog, zoals de Werkgroep Theater van de Vereniging van Letterkundigen/vsenv, maar ook vertegenwoordigers van bijvoorbeeld de amateurtoneelwereld. We denken dat samenwerken met partners de kans op succes belangrijk vergroot.

OUDEDAGSVORZIENING P.C. BOUTENSFONDS

Voor het jaar 2008: aanmelden voor 15 september 2007,
inschrijving voor 1 oktober 2007
Het P.C. Boutensfonds, bestuurd door vertegenwoordigers
van de vSenv en de Stichting LIRA, heeft tot doelstelling: het
bevorderen van oudedagsvoorzieningen voor professionele
schrijvers en vertalers.

In dat kader kent het P.C. Boutensfonds twee soorten voorzieningen: (1) een langlopende lijfrenteverzekering tegen betaling van een maandelijke premie en (2) een per jaar te kiezen koopsomregeling.

De premiekosten van beide regelingen worden voor ongeveer een derde deel door het P.C. Boutensfonds gesubsidieerd. Deze PCB-subsidie belooft 35% van de maandpremielasten of van de koopsomstorting met een maximum van 1.050 euro per jaar. Dat wil overigens zeggen dat nog altijd 65% van de kosten door de deelnemer zelf opgebracht moet worden, zij het vaak verzacht door het fiscale regime dat op lijfrentepremies van toepassing is.

Wie aan de voorwaarden voldoet, kan kiezen aan welke regeling de voorkeur gegeven wordt: de discipline van een jarenlange maandelijke premiebetaling of de vrijheid van af en toe een koopsomstorting. Een combinatie van beide is ook mogelijk, met dien verstande dat de totale PCB-subsidie per persoon nooit meer dan 1.050 euro per jaar bedraagt.

VOORWAARDEN

Het P.C. Boutensfonds richt zich op schrijvers en vertalers die tenminste een jaar lid van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers zijn of tenminste een jaar aangesloten bij de Stichting LIRA. Die aansluiting bij LIRA komt tot stand via een zogenoemd aansluitingscontract

waarin de auteur bepaalde rechten zoals kabelrechten – al dan niet via de uitgever – aan de Stichting LIRA in beheer toevertrouwt.

Het hoofdberoep van de cliënt moet schrijver of vertaler zijn. Hij/zij behoort tot de groep van professionele auteurs met een ondernemersstatus, dus fiscaal gezien gaat het om beoefenaren van een vrij beroep die door de fiscus gelijkgesteld worden met ondernemers en die uit dien hoofde hun financiële resultaten jaarlijks via een winstaangifte aan de belastingdienst melden. Zij moeten tegenover het P.C. Boutensfonds hun ondernemersstatus kunnen aantonen, bij voorkeur door een kopie van de zogenoemde Aangiftebrief van de belastingdienst of bij gebreke daarvan door een Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) of een bewijs van gelijk niveau, ter beoordeling van het bestuur van het P.C. Boutensfonds.

Cliënten van het P.C. Boutensfonds zijn niet in het bezit van een andere eigen toereikende pensioenverzekering, dus in termen van de geldende belastingwetgeving: het moet gaan om personen met een aantoonbaar pensioentekort die tegelijk voldoen aan de daarbij geldende minimum-bruto-inkomensgrens. Deze voorwaarde garandeert meteen – zolang als de fiscus een dergelijke pensioentekortregeling en daarmee samenhangende aftrekregeling kent – de gehele of gedeeltelijke aftrekbaarheid van de betaalde premie.

Cliënten verdienen aan de andere kant een belastbaar verzamelinkomen dat beneden de jaarlijks door het

bestuur van het P.C. Boutensfonds vastgestelde norm blijft. Voor de toekenning van subsidie voor premiebetaling in het jaar 2008 wordt als norm het verzamelinkomen in het jaar 2006 gebruikt. Die norm lag in dat jaar op een belastbaar verzamelinkomen van niet meer dan 38.000 euro.

Aanvragers van een ondersteuning bij het storten van een koopsompremie zijn niet ouder dan 65 jaar; voor langlopende maandpremieverzekeringen geldt een grens van niet ouder dan 55 jaar.

Zij zijn bereid samen met het subsidiegeld van het P.C. Boutensfonds in totaal een bedrag van minimaal 50 euro per maand voor hun maandpremieregeling of minimaal 500 euro op jaarbasis voor hun koopsomstorting opzij te leggen.

Wie aldus in aanmerking zou komen voor deelname aan een van beide regelingen, kan maximaal vanaf het 65^e jaar levenslang een aanvullend pensioen van 6.000 euro per jaar ofwel 500 euro per maand ontvangen, bovenop de AOW. Bij niet-maximale benutting van de regelingen zal dat minder zijn.

Het is een bescheiden en met nogal wat voorwaarden omringde mogelijkheid om iets voor de oude dag te doen, maar ook met zijn bescheiden doelstelling is en blijft het een kostbaar plan, kostbaar voor de schrijver en vertaler die toch het grootste deel van de lasten zelf op zal moeten brengen, kostbaar ook voor het P.C. Boutensfonds.

PROCEDURE VOORAANMELDING, AANMELDING EN ACCEPTATIE

Als u als nieuweling tot de maand-premieregeling toe wil treden of komend jaar van de koopsomregeling gebruik wil maken, dient u zich voor 15 september 2007 schriftelijk of per e-mail te melden bij De Stichting P.C. Boutensfonds, p/a het Bureau van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers, De Lairessestraat 125, 1075 HH Amsterdam, telefoon 020-624 08 03, e-mailadres: bureau@vsenv.nl.

U ontvangt vervolgens voor 15 september 2007 het geactualiseerde aanbod, tegelijk met formulieren

waarmee u zich voor 1 oktober 2007 in kunt schrijven. Uw inschrijving wordt definitief, zodra het bestuur van het P.C. Boutensfonds het financiële groene licht van de Stichting LIRA heeft verkregen. Dat zal in de regel het geval zijn voor 1 december. In december zult u daarover dan bericht ontvangen, waarna de regeling van uw keuze vervolgens per 1 januari van het nieuwe jaar, in dit geval dus per 1-1-2008 ingaat.

VOORBEHOUD

De realisering van dit aanbod is afhankelijk van de financiële mogelijkheden waarover het P.C. Boutensfonds beschikt. Die mogelijkheden hangen weer samen met de omvang van de vraag van de zijde van belangstellenden en met de hoeveelheid geld die de Stichting LIRA ter beschikking stelt. Ofschoon het bestuur alles zal doen wat in zijn vermogen ligt om aan de vraag te voldoen, kan er geen garantie worden gegeven dat vooraanmelding en aanmelding zullen leiden tot toetreding tot een van beide regelingen. KH

MEDEDELINGEN VAN HET LIRA-BESTUUR

AFSCHEID VAN NELLEKE VAN MAAREN

Het LIRA-bestuur heeft tijdens de jaarvergadering 2007 afscheid genomen van vice-voorzitter Nelleke van Maaren die vanaf 1990 bestuurlijk bij LIRA betrokken is geweest en vele jaren de functie van secretaris heeft vervuld.

Uit erkentelijkheid voor haar zeventien jaar van actieve dienst is haar tijdens een te harer ere gehouden diner de LIRA-speld uitgereikt, een

sieraad ontworpen en gemaakt door mw. Elsbeth Baarslag, edelsmid te Amsterdam.

Nelleke van Maaren heeft grote verdiensten voor LIRA gehad. Tijdens het afscheid is daaraan terecht veel aandacht besteed.

Ook aan haar lidmaatschap van het bestuur van de Stichting Rechtshulp Auteurs is met haar vertrek een eind gekomen. Maar ongetwijfeld zal ze zich nog vaak met het wel en wee van vooral haar geliefde vertalers bemoeien.

Wij wensen haar en haar echtgenoot Rudi een mooie tijd in Norfolk, Engeland, en Amsterdam toe.

HERSCHIKKING EN UITBREIDING BESTUUR LIRA

In verband met het vertrek van vice-voorzitter Nelleke van Maaren heeft LIRA-bestuurder Tijs van den Boomen in het bestuur haar plaats als vice-voorzitter overgenomen. Tijdens de jaarvergadering is daarnaast

Nelleke van Maaren (links) en LIRA-bestuurslid Robert Alberdingk Thijm

Tsead Bruinja op voordracht van de vsenv benoemd tot lid van het LIRA-bestuur.

Rien Verhoef werd tijdens diezelfde vergadering herbenoemd als LIRA-bestuurder, i.c. penningmeester, en wel als rechtstreeks gekozen vertegenwoordiger van de aangesloten auteurs.

Tot slot zal voortaan Maria Genova, lid van het bestuur van de Stichting Nieuws waarde, de LIRA-bestuurs-

vergaderingen bijwonen als assessor namens de Stichting Nieuws waarde. Omgekeerd zal LIRA's vice-voorzitter Tijs van den Boomen voortaan als assessor van LIRA de bestuursvergaderingen van de Stichting Nieuws waarde bijwonen.

Voor de actuele samenstelling van het LIRA-bestuur: zie de rubriek 'Bestuur en bureau van LIRA' aan het slot van dit LIRA Bulletin.

LIRA HERKOZEN IN HET CISAC-BESTUUR

Tijdens de General Assembly van de internationale koepel van collectieve beheersorganisaties CISAC die op 1 juni 2007 in het Brusselse Sheraton-hotel plaats vond, is LIRA herkozen in het CISAC-bestuur. Net als in de vorige zittingsperiode zal de bestuurszetel bezet worden door André Beemsterboer, directeur van LIRA. Opvallend vooral is het feit dat LIRA zoveel stemmen kreeg dat het op de lijst van 20 gekozen organisaties de 10e plaats innam. KH

Tsead Bruinja

HOE KOM IK ALS AUTEUR AAN HULP EN ADVIES?

- Voor zaken die LIRA, de repartities en het aansluitingscontract tussen een auteur en LIRA betreffen: neem contact op met de Stichting LIRA, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp; bezoekadres: Siriusdreef 22-28, Hoofddorp; tel: 023 799 7806; e-mail: lira@cedar.nl
- Voor gewone adviezen over contracten en dergelijke: word lid van één van de drie afdelingen van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers, De Lairessestraat 125, 1075 HH Amsterdam, tel: 020 624 0803, e-mail: bureau@vsenv.nl. Die drie afdelingen zijn: de Vereniging van Letterkundigen voor literaire, toneel- en verwante auteurs, het Netwerk
- Scenarioschrijvers voor schrijvers van tv-drama en filmscenario's, en de Freelancers Associatie (FLA) voor freelance-journalisten, en stel vragen aan de medewerkers van deze drie afdelingen van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers (vsenv).
- Voor juridische adviezen en hulp in professionele geschillen met uitgever, andere producenten en andere gebruikers van iemands werk, bijvoorbeeld wanneer een contract niet wordt nageleefd of wanneer inbreuk wordt gepleegd op iemands auteursrechten: zorg voor aansluiting bij de Stichting LIRA door het ondertekenen van een aansluitingscontract of word lid van de Vereniging van
- Schrijvers en Vertalers of nog beter: doe allebei en stuur bij een conflict een schriftelijk verzoek om financiële ondersteuning (met relevante stukken zoals het contract en relevante correspondentie) naar het bestuur van de Stichting Rechts-hulp Auteurs, p/a Bureau van de vsenv, De Lairessestraat 125, 1075 HH Amsterdam, tel: 020 624 0803, e-mail: rechtshulp@vsenv.nl. Het kernbegrip in dit alles is 'professioneel geschil', dat wil zeggen: een conflict als auteur (en niet in een andere hoedanigheid) met een wederpartij. Rechts-hulp geeft geen adviezen over het sluiten van contracten, dat is het werkterrein van de beroepsverenigingen. Rechts-hulp

ondersteunt ook geen geschillen die al oud zijn, of geschillen waarbij de auteur zelf al een advocaat heeft betrokken, of geschillen die niet of slechts heel indirect met het auteurschap te maken hebben.

Het bestuur van de Stichting Rechts-hulp Auteurs vergadert maandelijks om de aanvragen aan de hand van een reglement te beoordelen. Bij een positief besluit wordt de aanvrager doorverwezen naar een een van de advocaten met wie de stichting langdurig relaties onderhoudt. In dat geval wordt de eerste 1000 euro (plus BTW) aan advocaatkosten voor 100% door de stichting vergoed. Bij kosten boven de 1000 euro wordt een eigen bijdrage van 5% over het meerdere gevraagd, indien Rechts-hulp besluit na het advies verdere acties te ondersteunen. In de regel zullen de kosten van eenvoudige adviezen van een advocaat niet hoger dan 1000 euro zijn; in dat

geval zijn zij dus voor de cliënt gratis. Blijkt de zaak wat ingewikkelder en stijgen de kosten tot meer dan 1000 euro (bijvoorbeeld door de noodzaak van een gerechtelijke procedure), dan treedt bij voortgezette steun de 5%-eigen-bijdrageregeling in werking.

LIRA-aangeslotenen kennen boven de 1000 euro daarnaast een eigen risico van 225 euro dat echter kan komen te vervallen, indien zij lid worden van de vsenv. Als uit een juridische actie een opbrengst voortvloeit van meer dan 4500 euro, dan geldt tot slot een terugbetalingsregeling van 10% van dat meerdere tot maximaal de bijdrage die door Rechtshulp is geleverd.

- Bent u scenarioschrijver of toneelschrijver en wilt u dat de onderhandelingen over al uw contracten gedaan worden door een deskundig onderhandelaar: word dan als sce-

narioschrijver lid van het Netwerk Scenarioschrijvers (een afdeling van de vsenv) of als toneelschrijver van de Vereniging van Letterkundigen en/of zorg voor aansluiting bij LIRA door een aansluitingscontract te ondertekenen, en meld u vervolgens bij het Contractenbureau, Postbus 15530, 1001 NA Amsterdam; bezoe-kadres: Keizersgracht 604, Amsterdam, tel: 020 530 5505; e-mail: office@contractenbureau.nl. De twee advocaten die voor het Contractenbureau werkzaam zijn, voeren namens u overeenkomstig uw wensen de individuele onderhandelingen met producenten, omroepen en toneelgezelschappen tegen (voor u als aangeslotene bij het Contractenbureau) een vergoeding van 5% van de waarde van de overeenkomst die zij tot stand weten te brengen en 2% van eventuele nakomende inkomsten op het contract. KH

LIRA-FONDS: NIEUW BELEID

In de loop van het jaar 2006 heeft de adviescommissie van het LIRA Fonds, bestaande uit vier externe adviseurs en twee leden van het LIRA Fonds-bestuur, aan de hand van het feitelijke adviseringsproces zich ingespannen om het in de adviezen tot uitdrukking komende beleid samen te vatten in een tekst. Op onderdelen betekende dat de formulering van nieuw want gewijzigd beleid. Op 12 december 2006 heeft het bestuur van de Stichting LIRA Fonds deze tekst overgenomen als

zijnde de formulering van het beleid van het LIRA Fonds. In het vorige LIRA Bulletin (nr. 22 d.d mei 2007) is deze tekst voor het eerst geheel gepubliceerd. In het vervolg valt deze uiteenzetting van het 'hoe, waarom, op welke manier en hoeveel' te raadplegen op de website van het LIRA Fonds: www.lira.nl/lirafonds.

Belangrijke wijzigingen in het LIRA Fonds-beleid zullen steeds in dit LIRA Bulletin worden aangekondigd en in de tekst op de website worden aangebracht. KH

LIRA FONDS: NIEUWE AANVRAGEN

WAT IS LIRA?

De Stichting Literaire Rechten Auteurs (LIRA) int en verdeelt voor schrijvers en vertalers bestemde kabelgelden, thuishopievergoedingen, leenrechtgelden en reproductiegelden.

Een beperkt deel van deze gelden wordt ingevolge internationale afspraken of op grond van door de overheid goedgekeurde repartitiereglementen ingehouden ten behoeve van sociale en culturele doeleinden.

WAT IS DE STICHTING LIRA FONDS?

De Stichting LIRA Fonds beheert de ingehouden gelden die bestemd zijn voor culturele doeleinden, en verdeelt deze in de vorm van subsidies voor activiteiten onder meer op het gebied van literatuur, theater en in een enkel geval audiovisuele producties op het literaire terrein. Zij wordt daarin bijgestaan door een Adviescommissie bestaande uit vier externe deskundigen en twee leden van het LIRA-bestuur.

De Adviescommissie vergadert eenmaal per twee maanden en brengt advies uit over de binnengekomen aanvragen aan het bestuur van het LIRA Fonds. Uitgebrachte adviezen worden in de regel conform het advies door het bestuur van het LIRA Fonds bekrachtigd en daarmee tot besluiten gemaakt.

WAT ZIJN DE DOELSTELLINGEN VAN HET LIRA FONDS?

In het algemeen gesproken: het stimuleren van het tot stand komen en uitdragen van Nederlands literair, literair-dramatisch en muziekdramatisch werk en daarop gebaseerde producties. Bijzondere aandacht gaat uit naar projecten die moeilijk binnen de voorwaarden van de bestaande overheidsfondsen zijn in te passen. Het belangrijkste criterium voor subsidiëring is kwaliteit.

WIE KUNNEN WAARVOOR SUBSIDIE AANVRAGEN?

In het algemeen kunnen alleen rechtspersonen (verenigingen, stichtingen en soortgelijke verbanden) subsidie aanvragen, geen individuele personen. De subsidies zijn veelal bestemd als bijdrage aan professionele auteursvergoedingen, zoals auteurshonoraria voor literaire manifestaties, schrijfp opdrachten, toneelvertalingen e.d. ten behoeve van incidentele projecten. Zij worden alleen gegeven ter dekking van een tekort op de begroting. Niet gehonoreerd worden aanvragen voor debutanten, amateurproducties en culturele vormingsprojecten. Grote toneelgezelschappen worden geacht te putten uit hun eigen schrijversbudget.

Subsidies worden verleend in de vorm van een garantiesubsidie waarop eventueel een voorschot mogelijk is.

HOE SUBSIDIE AAN TE VRAGEN?

Aanvragen dienen uiterlijk 3 weken voor de vergaderingen van de Adviescommissie in achtvoud te worden ingediend bij het bureau van de Stichting LIRA Fonds en voorzien te zijn van het per 1 januari 2007 ingevoerde nieuwe aanvraagformulier, een beschrijving van het project met -indien aanwezig- graag een tekst of tekstfragment, een duidelijke begroting en cv's van de auteurs voor wie geld wordt gevraagd. Indien het om een theaterproject gaat, verwacht de adviescommissie dat de naam en het adres van de auteur op het aanvraagformulier zijn ingevuld, zodat ook hij/zij geïnformeerd kan worden.

Nadere informatie over een en ander is te vinden op www.lira.nl/lirafonds.

De vergaderingen van de adviescommissie worden in de regel steeds op de eerste donderdag van de even maanden gehouden. In het jaar 2007 komt de adviescommissie volgens dit schema nog bij elkaar op 4 oktober en 6 december.

www.lira.nl/lirafonds

FRANK KETELAAR WINNAAR VAN DE LIRA-SCENARIOPRIJS 2007

Juryvoorzitter Jeltje van Nieuwenhoven maakte op donderdag 24 mei in een overvolle zaal in het West-Indisch Huis te Amsterdam bekend dat scenarist Frank Ketelaar de winnaar was van de LIRA Scenarioprijs 2007.

Sinds 1993 reikt de Stichting LIRA elke twee jaar de LIRA Scenarioprijs uit. In 2007 werd de LIRA Scenarioprijs voor de achtste maal uitgereikt en wel voor het beste Nederlandse televisiedrama dat tussen 2003 en 2006, dus een periode van vier jaar, op de Nederlandse televisiezenders werd uitgezonden.

De LIRA Scenarioprijs is de grootste prijs voor scenario's in het Nederlandse taalgebied. De winnaar ontvangt € 15.000,-.

De vruchtbare samenwerking met *De Groene Amsterdammer* als mediapartner en het inschakelen van een pr-bureau zetten de prijs en de uitreiking van de prijs meer dan voorgaande jaren op de kaart. De oplagen van alleen al de brochures

waren duizelingwekkend. Ongeveer 80.000 exemplaren zijn er gedrukt en verspreid. Via de special van *De Groene* belandde hij bij alle lezers van *De Groene* op de deurmat. Ook *Vrij Nederland* werkte aan de verspreiding mee. Alle LIRA-aangeslotenen kregen de brochure ook nog eens apart toegestuurd.

De extra media-aandacht was er hoogstwaarschijnlijk verantwoordelijk voor dat de uitreiking van 2007 de drukst bezochte uitreiking van de LIRA Scenarioprijs ooit is geworden.

De jury die Frank Ketelaar tot winnaar uitriep, bestond uit Jeltje van Nieuwenhoven (voorzitter), Ellen Jens (regisseur, o.a. Jiskefet), Walter van der Kooi (publicist en televisie-recentent van *De Groene Amster-*

dammer), Willem Capteyn (scenarioschijver, o.a. *De negen dagen van de gier* en *Zwarte sneeuw*, voorheen LIRA-bestuurder) en Geke van der Wal (journalist en directeur Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten).

Voorafgaand aan de bekendmaking van de winnaar gaf Willem Capteyn een zeer indrukwekkende LIRA Lezing die voor de bezoekers in gedrukte vorm bij het verlaten van de ruimte beschikbaar was en kort daarna onder LIRA-aangeslotenen is verspreid.

Voor de feestelijkheden ter gelegenheid van het bekend worden van de prijswinnaar begonnen las Jeltje van Nieuwenhoven het juryrapport voor dat ten behoeve van belangstellenden hieronder wordt gepubliceerd.

SVR

IURYRAPPORT LIRA-SCENARIOPRIJS 2007

De LIRA Scenarioprijs 2007 is bestemd voor een schrijver van een Nederlandstalig scenario dat zijn televisie-première kreeg in de jaren 2003 tot en met 2006 bij een van de Nederlandse publieke of commerciële televisiezenders. Die ruime omschrijving stelde de jury voor een eerste, verheugend probleem, namelijk de kwantiteit. Verheugend, want drama is een van de belangrijkste programmavormen, waarbij televisie niet alleen doorgeefluik is van kunst, cultuur en amusement maar zelf schepper daarvan. Goed tv-drama zal daarom altijd een prioriteit moeten zijn, zeker bij de publieke omroep.

Lang blonk de Nederlandse televisie niet uit in drama. Wij kenden, met uitzondering van Herman Heijermans, geen moderne toneel-schrijftraditie. Omroepbestuurders waren meer in identiteit dan in artistieke geïnteresseerd. De versnippering van gelden en talent als gevolg van het bestel werkte negatief. Incidenteel werden tegen de klippen op door een kleine groep bevlogen omroepmensen, scenaristen en regisseurs interessante producties gemaakt, maar van een bloeiende tak van televisiekunst was geen sprake. Die begon in de jaren negentig toen de publieke

omroepen drama in het algemeen en kwaliteitsdrama in het bijzonder steeds meer erkenden als een van hun centrale taken. Een besef dat versterkt werd door het inzicht dat drama middel kon zijn om overeind te blijven in de onderlinge concurrentieslag en, meer nog, in die met de commerciële zenders. Daardoor vond sterkere professionalisering plaats en kregen meer regisseurs, acteurs en vooral ook schrijvers kansen om zich te ontwikkelen buiten de betrekkelijk kleine speelfilm- en drama-industrie. Ook het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties speelde een

belangrijke rol. Er bleek wel degelijk talent te zijn.

Maar drama is duur en toen begin deze eeuw bezuinigingen in Hilversum onvermijdelijk werden, bedreigden die vooral ook het drama sterk. Desondanks is er dus in de afgelopen vier jaar behoorlijk veel drama uitgezonden. Deels doordat projecten als Telefilm, One Night Stand, Kort en Nieuwe Lola's overeind bleven. Deels door de komst van omroep Tien, die in oorspronkelijk Nederlands drama bij uitstek een middel zag om zich te profileren.

De jury besloot uit zelfbescherming het terrein in te perken tot producties van minimaal 40 minuten. Maar ook omdat het korte genre in zekere zin een vak apart is. De jury beveelt het LIRA-bestuur dan ook aan een van de komende LIRA Scenarioprijzen te bestemmen voor scenario's voor korte dramaproducties.

De jury kwam tot een aantal algemene conclusies. Er is veel formule- en amusementsdrama, inderdaad een belangrijke taak van de televisie.

Daarbinnen zijn sterke niveauverschillen, maar een scenariojury zal zich vooral richten op de categorie van het auteursdrama waarin de persoonlijke handtekening van scenarioschrijver en regisseur te lezen is. Zulk auteursdrama treft men weinig bij de commerciële omroepen. Commerciële omroepen produceren regelmatig vakkundig drama, maar de lof uit kunstzinnige hoek voor een aantal van die producties (*Gooische Vrouwen*, *Van Speijk*) acht de jury nogal overdreven. Waardering wil de jury uitspreken voor de serie *Evelien* van Karin van der Meer bij Net 5, geïnspireerd op het gelijknamige feuilleton van Martin Bril.

Bij de publieke omroep viel op dat een aantal vaste dramaleveranciers minder actief is geworden, zeker waar het auteursdrama betreft. Dat geldt vooral de NCRV en in mindere mate AVRO en KRO. De hofleveranciers van het meer kunstzinnige drama zijn vooral NPS, VARA en VPRO. De vergaande samenwerking tussen hun drama-afdelingen is verheugend. In het algemeen is drama-

samenwerking tussen omroepen trouwens toe te juichen, ook over oude netgrenzen heen.

De jury kon uit het volledige aanbod een eerste schifting maken doordat bijna alle programma's destijds bij eerste uitzending door minstens twee juryleden waren gezien. Na eerste selectie bleef een tweede, uitgedunde longlist over met 56 producties van de publieke en vijf series van de commerciële omroepen. Die 61 producties zijn vervolgens elk door minstens drie juryleden bekeken. Op die tweede, uitgedunde longlist stond maar een enkele op zichzelf staande dramaproductie. Het betrof, voor zover het geen series waren, vooral producties die onderdeel zijn van een groter project; die onder een koepel of noemer tot stand zijn gekomen: Telefilm, One Night Stand, Nieuwe Lola's van de VPRO en de Enneagramreeks van de KRO. Kennelijk is dat dé manier om het genre van het *single play*, de losse televisiefilm, overeind te houden. De inspanningen die daarvoor door betrokkenen gedaan zijn waardeert de jury zeer, temeer omdat het gemiddelde niveau opvallend goed was. Weinig Himalaya maar een redelijk omvangrijk middengebergte.

Die gestegen kwaliteit geldt het scenario, dat overigens steeds filmischer lijkt te worden, maar ook regie, camerawerk, art-direction en niet te vergeten acteren. Duidelijk is dat die verschillende aspecten elkaar positief beïnvloeden. En dat opleidingen voor film- en tv-makers en acteursopleidingen aan die niveauverhoging bijdragen.

Opvallend en verheugend vindt de jury dat er veel werk van jonge makers is, zowel schrijvers als regisseurs. Dat heeft ook thematisch gevolgen. In veel producties staan lotgevallen en problematiek van kinderen, jongeren en jongvolwassenen centraal. Het is goed dat problematiek die jongeren in een snel veranderende wereld ervaren ook in fictievorm aan de orde komt.

Ook al omdat fictie kan komen waar documentaire letterlijk en figuurlijk geen toegang heeft. Goed drama over jongeren is bovendien goed

drama voor alle leeftijdsgroepen, omdat delen van de thematiek en problematiek van alle tijden zijn (Romeo en Julia heten nu Najib en Julia).

Twee opmerkingen daarbij. Eén: veel drama over jongeren zal vooral ook voor jongere kijkers bedoeld zijn die de weg naar de publieke omroep steeds minder vinden. De indruk bestaat dat dat nog onvoldoende effect heeft. De belangstelling voor soap, publiek en commercieel, overtreft die voor auteursdrama over jongeren verre. Twee: opgeteld kwam er zoveel drama over jongeren voorbij dat de jury zich afvroeg of voor andere thematiek voldoende aandacht blijft.

Maria's vermogen van Froukje Tan belandde op de shortlist vanwege de dramaturgische kwaliteit, maar de jury stelde daarnaast op prijs dat ook eens een keer wel en wee van ouderen op serieuze manier aan bod kwamen. Dat politiek drama na een korte bloeitijd weer minder wordt gemaakt betreurt de jury.

Ten slotte wil de jury er op wijzen dat het geven van veel kansen op de korte baan aan jonge makers in *One Night Stand*, *Kort*, *Nieuwe Lola's* en het eenmalige *Enneagram* project een goede zaak is, maar dat een succesvol leerproces ook uit moet monden in de kans op het maken van grotere producties. Daarvan lijken er steeds minder te komen.

Uit de tweede longlist bleef uiteindelijk een shortlist van zeven producties over, waarop vier van hoopgevend jong talent. Het betreft in alfabetische volgorde:

Jeroen van den Berg met *Leuk voor later* (VPRO). Jeroen van den Berg schreef een prachtig en scherp scenario op basis van een eigen toneeltekst waarin genadeloos een ontwricht gezin wordt geportretteerd.

Rogier de Blok en David Verbeek met *Yu Lan* (VPRO). In *Yu Lan* maken Rogier de Blok en David Verbeek op poëtische wijze de vervreemding voelbaar die de condition migrante met zich meebrengt.

David Lammers met *Snacken* (NPS). David Lammers viel op door zijn aandachtige, geestige en onnadrukkelijke schets van twee pubermeis-

jes tijdens een uitstapje naar de grote wereld.

Froukje Tan met *Maria's vermogen* (KRO) Froukje Tan wist de jury te charmeren met een verhaal waarin moeders nieuwe liefde de problemen in de levens van haar volwassen kinderen op knappe wijze zichtbaar maakt.

Alle juryleden lazen de zeven scenario's en bekeken nogmaals de producties. Het aanwijzen van drie genomineerden bleek moeilijk maar de keus viel dus uiteindelijk op Ger Beukenkamp, Frank Ketelaar en Helena van der Meulen. Dat alle drie een grote staat van dienst hebben, heeft voor de jury geen rol gespeeld. Wel zegt het veel over hun bewezen kwaliteiten.

Van de drie genomineerden zijn er twee Telefilms en één op zichzelf staande productie in twee delen. Ze zijn dus langer dan de afgefallen films, maar alweer was dat geen criterium bij de beoordeling. De films zijn gemaakt door en/of in opdracht van NCRV en VPRO. Ze verschillen sterk van karakter maar zijn elk in hun eigen genre van zeer hoog niveau.

De genomineerden in alfabetische volgorde:

Ger Beukenkamp voor *De Kroon* Fictieve, maar geloofwaardige en intelligente reconstructie van de missie waarin Max van der Stoel Jorge Zorruguieta moest duidelijk maken dat zijn aanwezigheid bij de bruiloft van zijn dochter ongewenst was. Het verwerken van bekende feiten loopt nergens de dramaturgische opbouw in de weg en de verzonden delen dragen bij aan de diepgang van de personages die met fijne ironie worden neergezet. Scenario met bekende afloop en veel 'talking heads' dat desondanks en ondanks de lengte tot het eind blijft boeien door krachtmeting, karakters en knappe dialogen. Het spel met het gebruik van de verschillende talen en vertalingen is geraffineerd. 'Goed' en 'kwaad' blijven overeind maar het 'goed' wordt voorzien van volop nuancerende kanttekeningen.

Frank Ketelaar voor *De Uitverkorene* Klassiek opgebouwd koningsdrama met Bijbelse allure in ondernemersmilieu, waarin de zakelijke lijn in het verhaal

(berustend op ware gebeurtenissen) knap gebruikt wordt om binnen te dringen in hoofden en harten van individuen en gezinnen binnen een bevindelijk-gereformeerde gemeenschap. De verhaalstof werd verzameld door Kees Prins en Frank Ketelaar, waarna de laatste het scenario schreef. Een uitgekiend scenario waarin waar gebeurde elementen misschien als fictie overkomen, terwijl het in dit drama juist de fictie is die op overtuigende wijze de waarheid liegt. Een scenario over de tragische gevolgen die een rigide geloofs-overtuiging kan hebben wanneer leven en leer botsen en traditie en moderniteit in gespannen verhouding tot elkaar staan. Een ontroerende liefdesgeschiedenis ook, verweven met een tragische broederstrijd.

Helena van der Meulen voor *Bluebird* Liefdevol portret van een getalenteerd, ambitieus meisje in een warm gezin dat te kampen krijgt met pesten door mede-scholieren. Een verhaal dat, mede door de belangrijke rol voor een gehandicapte broertje, makkelijk clichématig en larmoyant had kunnen zijn maar dat nergens wordt. Een scenario over het verlangen naar en de pijn van het volwassen worden en over verlies van onschuld; maar ook over de kracht om te overleven.

Een uitgesproken filmisch scenario ook waarin de locaties een essentieel element in het verhaal vormen en waarin het voortdurend onderweg zijn metafoor is voor de weg die de hoofdpersoon aflegt. Een tegelijk hard en gevoelig maar nooit sentimenteel verhaal waarin het realisme verzacht wordt door een sprookjesachtige zijlijn.

Met het aanwijzen van de uiteindelijke winnaar heeft de jury het moeilijk gehad. Na lang en soms gepassioneerd beraad is dat ten slotte gelukt. De LIRA Scenarioprijs 2007 gaat naar Frank Ketelaar voor *De Uitverkorene*.

Jury van de LIRA Scenarioprijs 2007

VERTALERSVAKSCHOOL AMSTERDAM

‘De VertalersVakschool bestaat dankzij subsidie van Stichting LIRA’, staat er op de site van deze nieuwe ‘Opleiding literair vertaler – van gezelschap tot meester’ te Amsterdam. De school, opgericht door literaire vertalers, wil mensen in de gelegenheid stellen ‘om zich gedurende een langere periode achtereen in het vak van literair vertaler te bekwamen.’

Het uitgangspunt is praktisch: literair en ambachtelijk zijn de trefwoorden.

De vertaaldocenten zijn zelf als literair vertaler werkzaam. Ze staan met beide benen in de praktijk en hebben een grote ervaring met literaire teksten.

De tweejarige opleiding bestaat uit een basisjaar en een ‘meesterjaar’. Het eerste jaar omvat drie modules van acht weken plus een uitgebreide schrijftraining via de Schrijversvakschool, en drie aparte symposia op zaterdagen. Het eerste jaar wordt besloten met een grondige evaluatie en een bindend advies. Wie dit jaar met goed gevolg afrondt en een positief advies ontvangt, kan door naar het tweede jaar.

Het tweede jaar behelst gespecialiseerde vertaalworkshops, masterclasses en mentoraten, opdat de student het niveau bereikt waarop hij als zelfstandige vertaler een opdracht van een uitgever kan uitvoeren.

De opleiding wil alle aspecten van het literair vertalen belichten: proza, poëzie, essayistiek en jeugdliteratuur. Er worden vertaallessen in vijf talen aangeboden: Engels, Frans, Duits, Spaans en Italiaans. Ook worden er lessen Nederlands gegeven. Literair vertalen is immers niet alleen een zaak van vreemdetalenkennis, maar vergt minstens evenzeer een bovengemiddelde beheersing van de moedertaal. Bij afronding van de opleiding krijgt de student een certificaat.

Uit de praktijk blijkt dat vogels van allerlei pluimage zich tot het beroep van literair vertaler aangetrokken voelen. Er zijn grote verschillen in achtergrond, opleiding en kennisniveau. Daarom wordt van studenten geen specifieke vooropleiding

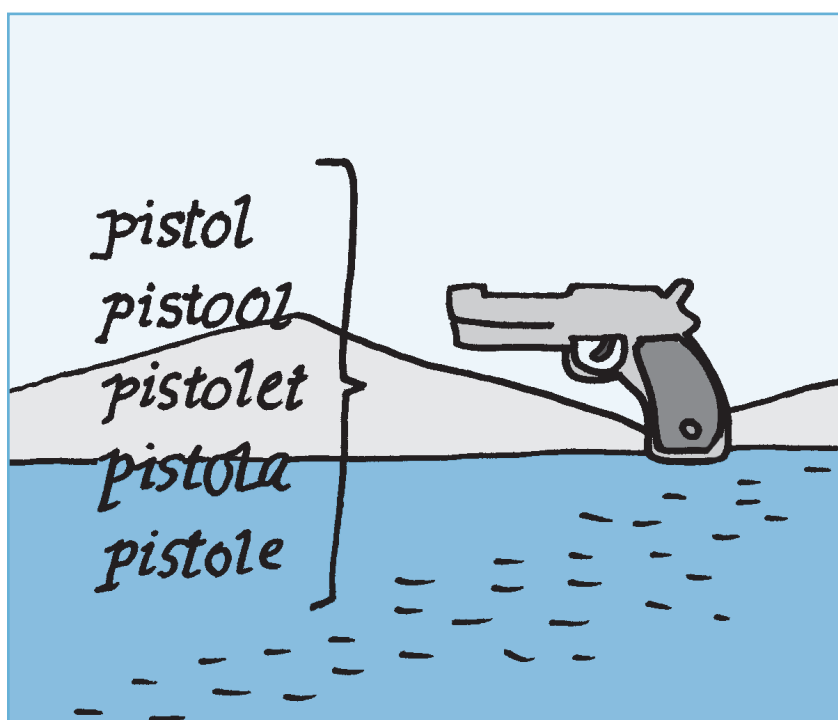
verlangd, maar vindt een strenge selectie aan de poort plaats: kandidaten vertalen een tekst uit de door hen gekozen vreemde taal in het Nederlands en docenten van de VertalersVakschool beoordelen deze vertaling. Ook beoordeelt de docentenvergadering aan het eind van elke module alle studenten op hun vertalingen en hun vakmatige ontwikkeling.

De tweejarige opleiding kost €1760,- per studiejaar. Ook kunnen de modules apart worden gevolgd. De drie vertaalmodules kosten elk €455,- en de schrijftraining €395,-. Het inschrijfgeld bedraagt €50,-. De lessen worden op vrijdagavond gegeven. Alle informatie is te vinden op www.vertalersvakschool.nl.

Voor de oriënterende cursus die in januari 2007 van start ging verstrekte LIRA de VertalersVakschool een

garantiesubsidie van €52.983,-, waarvan uiteindelijk minder dan de helft werd opgebruikt. Om de tweejarige opleiding te kunnen garanderen – en dan vooral de continuïteit voor studenten die na een geslaagd eerste jaar verder kunnen – is een nieuwe garantstelling van €47.300,- verstrekt. In het ideale geval zal de nieuwe school zich in de toekomst geheel zelf bedruipen, dankzij de cursusgelden en mogelijke structurele steun van derden, zoals bijvoorbeeld uitgeverij. In uitgeverijkring blijkt inmiddels niet alleen het nut van de nieuwe opleiding te worden ingezien, maar ook voorzichtige bereidheid te bestaan een financiële bijdrage te leveren.

LIRA's streven is als altijd te faciliteren en mogelijkheden te scheppen. Zoals bekend houdt LIRA, deels ingevolge internationale afspraken

met zusterorganisaties, zoals bij het kabelgeld, deels op last van de Nederlandse overheid, zoals bij het leengeld, op alle uitgekeerde gelden een percentage in, bestemd voor sociale en culturele doelen. We proberen deze fondsen met een collectieve bestemming altijd nuttig, maar

vooral ook gericht aan te wenden. Zo steunen we onder meer de Woutertje Pieterse-prijs voor het beste jeugdboek, de Jan Hanlo-prijs voor het beste essay en de Gouden Strop voor de beste Nederlandstalige misdaadroman. Langs deze omweg kunnen de gelden die boeken uit deze

genres via de bibliotheekuitleningen genereren, weer ten goede van die genres komen.

Bij vertalingen vindt dit uitgangspunt zijn weerslag onder meer in steun aan de jaarlijkse Literaire Vertaaldagen en nu dus aan deze nieuwe VertalersVakschool. RV

GOUDEN STROP 2007

LIRA ALS SPONSOR

Op 20 juni werd tijdens *The Power of Plots – Avond van het Spannende Boek* in de Amsterdamse Melkweg de Gouden Strop uitgereikt. LIRA is hoofdsponsor van deze prijs, die ook wordt ondersteund door The Read Shop, een samenwerkingsverband van zo'n 150 Nederlandse boekhandels. De prijs is een initiatief van het Genootschap van Nederlandstalige Misdaadauteurs en bestaat uit €10.000,- en een sculptuur van beeldhouwster Judith Vásquez.

In een live-uitzending van *Goedemorgen, Nederland* waren op 30 mei al de 4 nominaties bekendgemaakt:

1. Roel Janssen, *De tiende vrouw*
2. Rudy Soetewey, *Moord*
3. Esther Verhoef, *Close-up*
4. Peter de Zwaan, *Duivelsrug*

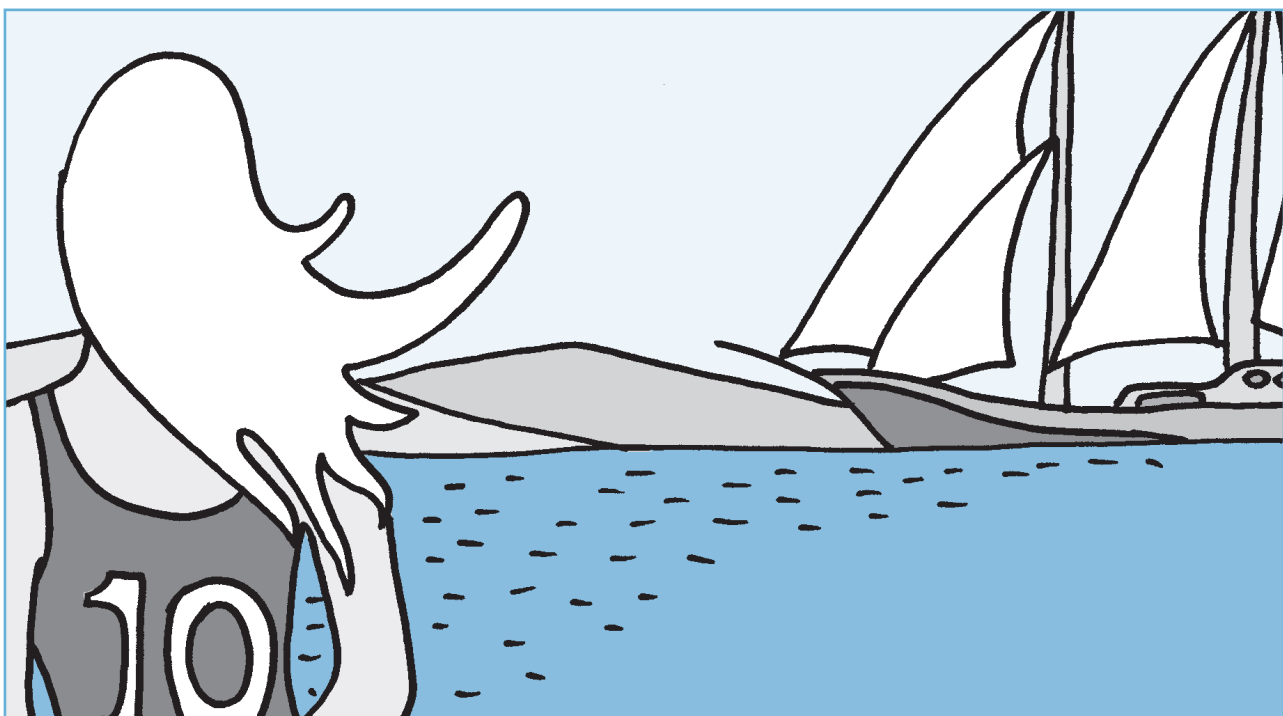
Ook was op 30 mei al de winnaar van de Schaduwprijs 2007 bekendgemaakt. Deze prijs,

eveneens door LIRA ondersteund, is bestemd voor het beste Nederlandstalige debuut en bestaat uit €1000,- en een zeefdruk van Havans *De Schaduw*, gemaakt door Dick Bruna.

De 'kleine' prijs ging naar Eva Maria Staal voor haar *Probeer het mortuarium*, dat volgens de jury 'ver boven alle andere ingezonden

boeken [11 Nederlandse en 2 Vlaamse] uittorende'.

Op 20 juni, nadat Jan Donkers zijn 'Murder Ballads' en Gumbah een selectie uit zijn *Net niet verschenen boeken* had gepresenteerd, tegen 10 uur 's avonds, strak op schema voor het NOS-journaal, riep jury-voorzitter Clair Polak Roel Janssen uit tot winnaar van de Gouden Strop 2007. RV

AGENDA

LITERAIRE VERTAALDAGEN IN DECEMBER 2007

Op vrijdag 14 en zaterdag 15 december 2007 zullen in Utrecht de negende Literaire Vertaaldagen worden gehouden.

Thema van de symposiumdag is dit jaar 'Vreemde in eigen taal'; hoe is het om als vertaler voor een uitgever te werken die weliswaar in je eigen taal publiceert, maar in een ander land gevestigd is, bijvoorbeeld als Vlaamse vertaler voor een Nederlandse uitgever, als Waalse vertaler voor een Franse uitgever of als Britse vertaler voor een Amerikaanse uitgever? Worden deze 'vreemden in eigen taal' achtergesteld bij collega's die in het land van de uitgever wonen? In hoeverre is het moeilijker voor hen om aan werk te komen en moeten zij hun taalgebruik aanpassen aan de bij de uitgever geldende normen?

De 'bijzondere' workshops zijn dit jaar Nederlands-Russisch en Russisch-Nederlands.

Wie in de bestanden van de Werkgroep Vertalers van de (Nederlandse) Vereniging van Letterkundigen en het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds is opgenomen, ontvangt automatisch een inschrijvingsformulier. Overige belangstellenden kunnen zich wenden tot het Vertalershuis Amsterdam, Van Breestraat 19, 1071 ZE Amsterdam, e-mail verthuis@xs4all.nl. De inschrijfformulieren zullen in september 2007 worden rondgestuurd.

De Literaire Vertaaldagen zijn in de eerste plaats bedoeld voor hen die werkzaam zijn als literair vertaler of

van het literair vertalen hun beroep willen maken.

Overigens vond op 7 mei in de boekhandel van Passa Porta in Brussel een studiemiddag plaats over de positie van de Vlaamse literair vertaler. Aanwezig waren Vlaamse en Nederlandse vertalers, vertegenwoordigers van uitgeverijen en medewerkers van betrokken organisaties zoals de literaire fondsen, de Vlaamse Auteursvereniging, de Nederlandse Taalunie en het Steunpunt Literair Vertalen.

Aanleiding was het onderzoek van Kris Humbeek naar de positie van de literair vertaler in het Nederlandse taalgebied. Het blijkt dat het voor Vlaamse vertalers moeilijker is om aan opdrachten te komen en dat zij hun positie in het algemeen als lastiger ervaren dan hun Nederlandse collega's. Het doel van de middag was het formuleren van positieve actiepunten ter verbetering van de situatie van de Vlaamse literair vertaler op het gebied van opleiding, beleid, relatie met uitgevers, netwerking, zelfredzaamheid enz.

Het was een inspirerende middag, met veel inhoudelijke discussies. Met name de taalkwestie bracht de gemoederen danig in beweging. De bijeenkomst leverde de nodige aanknopingspunten op om mee aan de slag te gaan. Zo zou het duo-vertalen door een Vlaming en een Nederlander, waarbij over en weer veel van elkaar geleerd kan worden, meer kunnen worden gestimuleerd. Daarnaast moet worden nagedacht over de manier waarop meer grip kan worden gekregen op de werkwijze van redacteurs en correctoren. Er zouden ook meer

mogelijkheden voor ontmoeting en opleiding moeten komen en het hele opleidingstraject kan beter in kaart worden gebracht.

Kortom, voor de organisatoren – het Vlaams Fonds voor de Letteren, de Nederlandse Taalunie en het Steunpunt Literair Vertalen – is er de komende tijd genoeg te doen. (Bronnen: Vertalershuis Amsterdam, Steunpunt Literair Vertalen) RV

LIRA FONDS-AANVRAGEN IN 2007

De adviescommissie van het LIRA Fonds vergadert zes keer per jaar, en wel in de regel op de eerste donderdag van elke even maand. In de rest van het jaar 2007 wordt er volgens dit schema vergaderd op 4 oktober en 6 december.

Aanvragen dienen uiterlijk drie weken voor de betreffende vergadering ten kantore van LIRA in Hoofddorp te zijn ontvangen, in achtvoud, met een ingevuld aanvraagformulier, een beschrijving van het project, een duidelijke begroting en cv's van betrokken auteurs. Het zij nog maar eens met nadruk gezegd: omdat het LIRA Fonds veelal auteurshonoraria financieel ondersteunt, dienen deze op de begroting met naam en bedrag gespecificeerd voor te komen. Anders ontbreekt een subsidiabele post en pakt het besluit vrijwel zeker negatief uit. Nadere informatie over een en ander is te vinden op www.lira.nl/lirafonds en telefonisch te verkrijgen bij Bart Schomaker die het secretariaat over het Fonds voert: telefoon 023 799 7807 of per e-mail: bart.schomaker@cedar.nl. KH

BERICHTEN EN ADVIEZEN VAN HET BUREAU

HULP BIJ INBREUK OP INTERNET

Onlangs is Dorothée Albers aangesteld als beleidsmedewerker nieuwe media bij het bureau van Stichting LIRA. Dorothée is niet alleen de projectleider voor het webwinkel-project, maar zal ook op andere gebieden met hand en tand de belangen van onze aangeslotenen in de digitale arena verdedigen.

Wordt uw werk zonder uw toestemming op het internet verspreid en heeft u LIRA voor online verspreiding gemachtigd? Dan zullen wij voor u optreden om de inbreuk te doen staken en de inbreukmakers zo mogelijk te beboeten.

'Goedbedoelde' verzamelwoede, gekoppeld aan een internethobby en interesse voor literatuur, is vaak een vrijbrief voor allerlei soorten piraterij. LIRA komt leesclubjes tegen die volledige poëziebundels

overtikken en op het internet zetten. Of liefhebbers van het hoorspel, die een volledige bibliotheek ter download aanbieden. Notabene zelfs van hoorspelen die gewoon als cd in de reguliere verkoop zijn, waardoor de schrijver zijn royalty's misloopt.

Maar niet alleen amateurs, ook organisaties of professionele opdrachtgevers menen vaak zonder toestemming van (laat staan een vergoeding aan) de auteur werk op hun website te mogen plaatsen. LIRA wil graag optreden om deze inbreuk een halt toe te roepen.

De aanpak die wij hanteren verschilt naar gelang de aard, de ernst en de schaal van de inbreuk. Bij amateurs zal vaak een boze brief van een van onze juristen volstaan. Bij grootschalige illegale verspreiding, of als er commerciële belangen met de inbreuk gemoeid zijn, zullen wij een

hardere lijn kiezen en een schadeclaim voor u indienen.

Wilt u meer informatie over deze nieuwe dienstverlening van LIRA, of wilt u ons inschakelen om een inbreuk te beëindigen, neem dan contact op met Dorothée Albers via: dorothee.albers@cedar.nl. SVR

KABELGELD VOOR UITZENDINGEN OP DE DUITSE OMROEPEN

Het LIRA-bureau is op zoek naar Nederlandse (scenario-)schrijvers wier werk is uitgezonden op de Duitse Publieke Omroep (WDR, ZDF & ARD). Is werk van uw hand daar uitgezonden, laat het ons weten. Er is structureel kabelgeld beschikbaar voor deze groep schrijvers en wij zouden graag beter inzicht willen krijgen in welke werken van welke auteurs bij onze oosterburen zijn uitgezonden. SVR

GEZOCHT: LEENRECHTHEBBENDE SCHRIJVERS EN VERTALERS (OF HUN ERVEN)

Allereerst willen de medewerkers van Stichting LIRA u, de lezers van het LIRA Bulletin, weer hartelijk bedanken voor de vele reacties op de vorige rubriek 'GEZOCHT'. We zijn blij dat u elke keer de moeite neemt om te reageren. Door uw tips hadden wij in juli al 24 van de 98 gezochte auteurs en vertalers (of hun erven) uit de lijst van Bulletin 22 opgespoord en verwachten wij bovendien nog een twintigtal aanmeldingsformulieren terug te ontvangen, waardoor LIRA deze rechthebbenden weer kan verblijden met een beduidend bedrag aan leenrechtvergoeding, variërend van enkele honderden tot duizend euro of meer.

Wij blijven actief op zoek naar adressen van auteurs en vertalers, bewerkers en samenstellers (of hun erven) wier titels worden uitgeleend door de Nederlandse openbare bibliotheken. We hebben hiertoe o.a. contacten gelegd met uitgeverijen: wij vragen ze onze aanmeldingsformulieren te verspreiden en zij helpen ons ook vaak aan de juiste adressen, maar wanneer het om personen gaat die in de jaren tachtig of negentig geschreven of vertaald hebben, zijn de adresgegevens daar vaak niet meer te achterhalen en daarom roepen wij dan ook graag weer de hulp van u als lezer in.

LIRA keert met terugwerkende kracht voor uitleningen vanaf het jaar 2002 uit, vaak ook nog voor (populaire) titels uit de jaren tachtig. Veel uitgeleende genres zijn o.a. kinderboeken, kasteel- en doktersromans, misdaadromans, hobbyboeken, kookboeken, stripboeken.

Er staat vaak nog een groot bedrag – variërend van enkele honderden euro's tot duizend euro of meer – aan leenrechtvergoeding gereserveerd voor de gezochte rechthebbenden in bijgaande lijst, dus kent u het adres van een of meer van deze Nederlandse of Vlaamse auteurs of vertalers (of hun erven), of heeft u een tip

hierover, mailt, schrijft of belt u LIRA dan a.u.b.: lira@cedar.nl, telefoonnummer 023 799 7806

Oude adressen zijn ook welkom, want hiermee kunnen wij dan weer verder speuren bij de gemeentearchieven.

Zegt het voort. Kent u mensen die weliswaar niet in onderstaande lijst staan, maar wier werk wel wordt uitgeleend door de Nederlandse openbare bibliotheken, dan kunnen zij LIRA mailen (lira@cedar.nl) schrijven of bellen, of onze site bezoeken (www.lira.nl) voor een aanmeldingsformulier.

Wij hopen van u te horen: uw reactie en medewerking wordt zeer gewaardeerd.

Dit keer gezocht:

Apperloo, Erwin
Belterman, Hans
Bernaerts, Yves
Blokhuys, Jan Peter
Boermans, Anne
Boyen, Marian
Brouwer, Carlien
Buijtenhuis, Tuuk
Burgers, Th.F.
Cornelisz, Johan
Crijns, Mariëlle
Deelstra-Boerhof, M.
Van Dijk, Evert
Van Dijk, Joep
Dijkhuis, Dinant
Bernardus
Dijksterhuis, Focko
Dorresteyn, Luud
Van Den Eerenbeemt, Noud
Van Eijk, Huub
Van Essen, Berty
Fick-Lugten, Willemina
Franssens, Lode
Gerritsen, M.
Gerwen, F.
Van Goeree, Marinus
Goslinga, Cornelis Ch.
De Groot, Co
De Groote, Christine

Van Hattum, J.
Hendriks, Jo
Hezemans, M.P.W.
Hilhorst, Henk
Hodijk, W.M.
Van Den Hoek, C.
Holsters, Bart
Van Der Horst, H.
Ijsseling, M.A.
Van Ingen, J.
Janson, Dolf
Janssen, Martien
De Jong, M.A.
Jongen, Felicitas
Keijl, Guido
Van Der Knoop, Frank
Kramer, Jaap A.M.
Krispijn, Madeleine
Kuipers, Natasja
Lauwers, Sabine
Limburg, Rob
Loogman, José
Matthijssen-Vermeulen, Aadje
Medema, Nies
Melchers, Yvonne
Melchior, J.J.
Van Melis, Andreas
Van Der Molen, Robert
Nelissen, Els
De Nijs, Paulina
Otten, Marieke
Peters, Han
Reitsma-Bakker, S.M.V.
Sels, Dirk
Smit, Cisca
Smit, Barbara
Van Der Sommen, Saskia
Spaepen, Greet
Spoorenberg, Antonius L.
Storosum, Jitschak Gad
Van Till, Hannie
Van Tinteren, Herman
Vanderaart, John
Op Het Veldt, Haro
Verbunt, Mona
De Visser, Gerda
Van Vreumingen, Maarten
Wams, Bert
Wassenaar, Koen
Wijk, Marie
Wolters, Regien

OVER DE RUBRIEK 'GEZOCHT'

Gezocht is het sluitstuk van de 'brengplicht', de taak die LIRA zich stelt om – binnen redelijke grenzen – iedereen die aanspraak op leengeld maakt te geven wat hem toekomt. Voor sommige lezers van het LIRA Bulletin is de rubriek niets minder dan een sportieve uitdaging. Het bureau krijgt dan ook van tijd tot tijd verrassende reacties. En trouwens ook wel verontwaardigde, zo in de trant van: 'Hoe is het nou toch mogelijk dat jullie deze beroemde dichteres niet kennen?' Maar hoe onnozel dit soms ook mag staan, vaak is het dat toch niet.

Ten eerste maakt een sterk geautomatiseerd verdelingsprogramma nu eenmaal geen onderscheid tussen 'gewone' en 'beroemde' rechthebbers, ten tweede is het lang niet altijd zo eenvoudig om iemands adres of bankrekeningnummer, laat staan dat van eventuele erven te achterhalen. Dus is LIRA permanent op zoek naar dit soort informatie, hoe triviaal die voor de informant ook moge lijken.

Odile van der Tweel, die de rubriek Gezocht onder haar hoede heeft, geeft een typisch praktijkvoorbeeld: 'Soms is het zoeken erg moeilijk als je alleen een naam hebt, waar bovendien niemand op reageert. Zo kan ik me herinneren dat we al jaren op zoek waren naar een mevrouw Emma Havander.

Bij de uitgever waren helaas geen gegevens meer te achterhalen, Googelen leverde niks op. Eindelijk meldde zich een mevrouw met een geheel andere naam: Havander bleek een pseudoniem te zijn en dit stond helaas niet vermeld in de Brinkman of andere catalogi. Niemand wist waarschijnlijk dat de naam Havander een pseudo-

niem was, vandaar dat we geen reacties kregen.

Mevrouw was natuurlijk blij verrast dat er nog zo'n 2500 euro aan haar uit te keren viel. Ze was al op leeftijd: 91 jaar (!) Ik vond vooral zo leuk dat zij zelf nog reageerde en zelf nog van die vergoeding kon genieten (als het om oudere auteurs en vertalers gaat, kom ik er vaak gaandeweg achter dat ze overleden zijn en dan gaat het bedrag naar de erven, wat heel mooi is, maar toch anders).

Het was echt hartverwarmend te horen hoe enthousiast zij was: ze ging meteen de titels waar het om ging uit de boekenkast halen, ik zag het helemaal voor me!

Sommige mensen die ik vind, zijn oprecht verbaasd dat de titels waarvoor de vergoeding gereserveerd staat nog worden uitgeleend: ik moet ze dikwijls even op weg helpen door te vragen of ze vroeger misschien ook nog ander werk hebben vertaald, en ook even het genre noemen. Gelukkig weten ze dan meestal wel weer dat ze dat werk ook nog hebben gemaakt en zijn ze blij verrast dat het nog wordt uitgeleend – en nog zo vaak!

Onlangs had ik zelf zo'n 'sportieve' sensatie. In de laatste Gezocht stond een naam die ik me herinnerde van zo'n jaar of 40 geleden, toen de vriend van de moeder van een jeugdvriendinnetje zo heette. De man was vooral in mijn geheugen blijven hangen omdat hij in een caravan woonde – dat vond ik iets romantisch avontuurlijks hebben (misschien ook wel omdat hij verder keurig in het pak zat). Vaag meende ik nog te weten dat hij iets met zeilboten te maken had.

Odile van der Tweel wist me te vertellen dat het ging om een vertaler van boeken over de zeilvaart, dus dat kon bijna niet missen. Met mijn vriendinnetje van 40 jaar geleden heb ik nog altijd nu en dan contact en zij kon me vertellen dat haar moeders vriend inmiddels was overleden, maar dat hij een dochter had die 10 jaar geleden dierenarts te Rotterdam was.

En dat blijkt ze nog te zijn, zodat LIRA weer 500 euro kan uitkeren en een naam van de lijst Gezocht kan afvoeren.

BESTUUR EN BUREAU VAN DE STICHTING LIRA

De Stichting Literaire Rechten Auteurs, opgericht op 23 oktober 1986, beheert als auteursrechtorganisatie op collectieve wijze auteursrechten en op het auteursrecht gebaseerde vergoedingsaanspraken van schrijvers en vertalers die door hen individueel niet, of slechts met de grootst denkbare moeite, te gelde kunnen worden gemaakt.

POSTADRES:

Stichting LIRA
Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp
BEZOEKADRES:
Siriusdreef 22-28, 2132 WT Hoofddorp
T: 023 799 7806
F: 023 799 7700
E: lira@cedar.nl
website: www.cedar.nl
Bankrekeningnummers:
ABN: 54 64 92 665, Postbank: 50 01 51

BESTUUR STICHTING LIRA:

Kees Holierhoek, voorzitter
Tijds van den Boomen, vice-voorzitter
Robert Alberdingk Thijm, secretaris
Rien Verhoef, penningmeester
Marjan Berk, lid
Tsead Bruinja, lid
ASSESSOR NAMENS STICHTING NIEUWSWAARDE:
Maria Genova

BUREAU STICHTING LIRA:

directeur
André Beemsterboer
accountmanager
Schelte van Ruiten
beleidsmedewerker
Dorothee Albers
secretariaat
Hester Fidder
Jolanda Overkleef
commercieel-administratief cluster
Charlene de Feyter, teamleider
Marianne Bovet
Martin van Dam
Talitha van Hatten
Nienke Hendriks
Mariska Kolman
Tamara Meert
Bart Schomaker
Odile van der Tweel

COLOFON

Dit is een uitgave van de
Stichting LIRA,
Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp
T: 023 799 7806
F: 023 799 7700
E: lira@cedar.nl
website: www.lira.nl

redactie

Tsead Bruinja
Schelte van Ruiten
Rien Verhoef
Kees Holierhoek (eindredactie)
tekstbijdragen
Jury LIRA Scenarioprijs 2007
illustraties
Ram Katzir
ontwerp
Rutger Fuchs, Amsterdam
druk
Drukkerij WC den Ouden, Amsterdam
oplage
15.000 exemplaren